

А. М. НАУМЕНКО, докторант
(Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ)

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Наукові праці МАУП, 2003, вип. 8, с. 130–131

Логістика спирається на комплексний підхід, припускає узгодження процесів, пов'язаних з матеріальними потоками, виробництвом і маркетингом. Важливість логістики полягає у використанні теорії компромісів у господарській практиці. Усе це разом дасть змогу відійти від відособленого управління різними функціями товарообігу і здійснити їх інтеграцію, що сприятиме одержанню такого загального результату діяльності, що перевищить суму окремих ефектів.

Із середини 80-х років ХХ ст. у західних країнах намітився новий підхід до розвитку логістики, який загалом можна охарактеризувати як логічне природне продовження зазначеного комплексного підходу. Специфіка цього підходу полягала у виході логістичної системи за межі економічного середовища й обліку соціальних, екологічних і політичних аспектів, а критерій — у максимальному співвідношенні витрат і результатів. Новий підхід було названо концепцією “загальної відповідальності”. Передбачається, що в ХХІ ст. суспільне значення проблем професійного навчання, захисту навколишнього середовища і прав споживачів підвищуватиметься. У цих умовах продовжиться розширення сфери компромісів і, що особливо важливо, вона охопить балансування цілей одержання прибутку і розв'язання соціальних завдань.

Логістика в більшості випадків бере участь у створенні вартості опосередковано. Однак вона має величезний потенціал для оптимізації витрат, а отже, сприяє підвищенню рентабельності в усіх галузях підприємницької діяльності, що, у свою чергу, сприяє підвищенню соціально-економічного розвитку держави. За допомогою логістичних

методів управління товаропотоками менеджмент підприємства має можливість знизити витрати і, отже, вишукати додаткові джерела для формування соціальних бюджетів. Очевидно, що логістичні системи повинні створюватись і управлятись з огляду на загальну мету — досягти максимально ефективної діяльності підприємства загалом. Тому увагу потрібно фокусувати на міжфункціональні компроміси підприємства, включаючи власне виробничі й інші нелогістичні його підрозділи. Критерієм такого підходу має бути мінімізація витрат підприємства, оскільки часто спроба максимально зменшити витрати за рахунок будь-якого елемента може призвести до збільшення обсягу загальних витрат. Критерій мінімуму загальних витрат товарообороту і виробництва потребує визначення компромісів щодо інтересів усіх структурних підрозділів підприємства з метою досягнення найефективнішого співвідношення витрат і отриманих результатів.

На вітчизняних підприємствах логістика будується винятково на функціональній основі. Це пояснюється кількома основними факторами. Першим фактором є недостатнє забезпечення комп'ютерною технікою і відповідним програмним забезпеченням, що аж ніяк не сприяє інтеграції окремих функцій логістики. Другий фактор — це мінливе середовище. Умови економічної нестабільності постійно штовхають компанії до нарощування прибутків, тому зусилля менеджменту (залежно від ринкової ситуації) зосереджені на короткострокових інвестиціях. Тому мало хто звертає увагу на економічний потенціал логістики. Третім є організаційний фактор. Менеджери, що викону-

ють окремі логістичні функції (транспортування, закупівля, складське господарство та ін.), чинять опір, коли інтеграційні процеси логістики погрожують їхній функціональній компетентності й руйнують інформаційні бар'єри між підрозділами. І остання перешкода на шляху прогресу логістики на підприємстві — віддача від інвестицій у логістику надто важко піддається кількісній оцінці. Ця причина є також наслідком того, що менеджери найчастіше не здатні точно визначити необхідний розмір витрат.

Логістика останнім часом вийшла за межі свого призначення. Зауважимо лише, що вона має велике значення для стратегічного управління і стратегічного планування. Необхідно також урахувати можливість логістики впливати на стратегію підприємства, на створення нових для нього конкурентних переваг на ринку, на поліпшення загальних економічних і соціальних умов суспільства загалом. Підприємства істотно впливають на управління соціальними процесами в суспільстві. Прискорення соціально-економічного розвитку країни, підвищення добробуту суспільства загалом реалізуються на рівні окремих підприємств, наприклад через

вищий рівень менеджменту підприємства, який, у свою чергу, повинен бути соціально орієнтований. Одна з цілей функціонування соціально відповідального підприємства полягає в забезпеченні реалізації потреб розвитку суспільства. На підприємства покладаються особливі моральні зобов'язання і соціальна відповідальність. Від підприємств очікують високих стандартів надійності продукції і виробничих процесів, гідного поводження з персоналом, постачальниками і конкурентами, спрямування зусиль на заощадження природних ресурсів, відкритої інформаційної політики тощо.



Література

1. Гаджинский А. М. Основы логистики: Учеб. пособие. — М.: ИВЦ "Маркетинг", 1996. — 124 с.
2. Гордон М. П., Карнаухов С. Б. Логистика товародвижения. — М.: Центр экономики и маркетинга, 1998. — 168 с.
3. Клейнер Г. Предприятие как фактор институциональной стабильности // ПТПУ. — 2001. — № 3.
4. Сергеев В. И. Логистика в бизнесе: Учебник. — М.: ИНФРА-М, 2001.